

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 30. maj 2017
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Niels Dam Dengsøe Peter-
sen
Sagsnr.: 2017-0035-0413
Dok.: 2321460

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelse af samrådssp. BC og BD
(Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg den 30. maj
2017.**

Samrådsspørgsmål BC:

”Ministeren bedes redegøre for den proces, der iværksættes, når en person har fået endeligt afslag på ophold i Danmark, herunder myndighedernes opsyn med den pågældende frem til vedkommende er udrejst frivilligt eller tvangsmæssigt udsendt. Ministeren bedes endvidere redegøre for, hvordan ministeren vil sikre, at udlændinge, der har fået afslag på ophold i Danmark, ikke forsvinder fra myndighedernes søgelys.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Dan Jørgensen (S)
til udlændinge- og integrationsministeren.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Samrådsspørgsmål BD:

”Ministeren bedes redegøre for politiets indsats i forhold til at holde opsyn med udlændinge, der har fået endeligt afslag på ophold i Danmark, og som er indberettet for radikaliserings. Endvidere bedes ministeren redegøre for, om ministeren vil stramme op på den eksisterende danske praksis set i lyset af angrebet i Stockholm den 7. april 2017?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Bramsen (S).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet.

Vi har aftalt, at jeg starter med at besvare første del af samrådsspørgsmål BC, idet den del af spørgsmålet vedrører politiets arbejde med at udsende udlændinge uden lovligt ophold.

Derefter vil udlændinge- og integrationsministeren besvare anden del af spørgsmålet, hvorefter jeg vil afslutte med at besvare samrådsspørgsmål BD.

Vi håber på udvalgets forståelse for vores fremgangsmåde, som skyldes, at vores myndigheder samarbejder tæt på udsendelsesområdet.

[Indledning af samrådsspørgsmål BC, 1. del]

I første del af samrådsspørgsmål BC spørges der til den proces, der iværksættes, når en person har fået endeligt afslag på ophold, og myndighedernes opsyn med den pågældende.

Jeg vil indledningsvis bemærke, at jeg havde lejlighed til at redegøre for denne proces den 30. marts i udlændinge- og integrationsudvalget ved besvarelsen af samrådsspørgsmål AF.

Hvis der er nogen, der også var til stede ved den lejlighed, vil en del være gentagelse.

Det er i mine øjne helt indlysende, at udlændinge, som har fået at vide, at de ikke må opholde sig i Danmark, skal forlade landet. Hvis de ikke gør det frivilligt, så skal myndighederne gøre alt, hvad de kan for, at gennemføre en udsendelse tvangsmæssigt.

Det tror jeg sådan set, at vi grundlæggende er enige om. Desværre er udsendelsesområdet mere kompliceret end som så.

Og det store problem er bl.a., at de lande, der skal tage imod de afviste asylansøgere, enten ikke vil samarbejde, eller at de er meget lang tid om at udstede rejsedokumenter.

Med disse ord vil jeg vende mig mod politiets indsats på udsendelsesområdet.

[Politiets indsats på udsendelsesområdet i 2016]

Politiets indsats på udsendelsesområdet starter, når udrejsefristen er udløbet, og udlændingen ikke er udrejst.

I har fået udleveret en oversigt over politiets arbejde fra udrejsekontrol til udsendelse.

Som det fremgår, starter politiets udsendelsesarbejde med, at udlændingen indkaldes til udrejsekontrol. Det betyder, at politiet indkalder vedkommende og vurderer, om udlændingen vil medvirke til udsendelsen.

Politiet forsøger så vidt muligt at indkalde til udrejsekontrol senest syv dage efter, at der er truffet afgørelse om, at udlændingen skal forlade landet.

Under udrejsekontrollen indskærpes udlændingen pligten til at udrejse og opfordres til at medvirke til udsendelsen af Danmark bl.a. ved at underskrive en erklæring om at ville medvirke.

Udlændingen gøres ligeledes bekendt med konsekvenserne af ikke at medvirke til udsendelsen.

Hvis udlændingen medvirker til udsendelsen og underskriver en erklæring om det, bistår politiet – hvis det er nødvendigt - med det praktiske, herunder at bestille og betale flybilletter, indhente rejselegitimation mv.

Det kan man selvfølgelig mene er et meget højt serviceniveau. Men vi har en klar interesse i, at de, der medvirker, bliver sendt ud så hurtigt som muligt – og før de eventuelt ikke længere måtte ønske at medvirke.

Hvis udlændingen derimod ikke medvirker til udsendelsen, vurderer politiet, om der skal ske frihedsberøvelse med henblik på at sikre den pågældendes tilstedeværelse under udsendelsen.

Man kan groft sagt sige, at ca. 1/3 del af de afviste asylansøgere medvirker til udsendelse.

Frihedsberøvelse med henblik på at gennemføre en udsendelse forudsætter efter Danmarks EU-retlige og internationale forpligtelser, at der er reel udsigt til udsendelse.

Det betyder i praksis, at der som udgangspunkt ikke kan ske frihedsberøvelse i forhold til afviste asylansøgere fra lande, som nægter at tage imod egne statsborgere.

Hvis der ikke kan ske frihedsberøvelse, indstiller politiet til Udlændingestyrelsen, at udlændingen pålægges at tage ophold på et udrejsecenter.

Når Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om opholdspligt, vil politiet indkalde den pågældende for at meddele opholdspligten. Samtidig pålægges udlændingen som udgangspunkt meldepligt hos politiet tre gange om ugen.

Derefter er der en gang om måneden en samtale mellem politiets sagsbehandler og udlændingen, hvor der følges op på, om der er konkrete elementer i udsendelsesbestræbelserne, som udlændingen skal medvirke til. I

den forbindelse foretager politiet på ny en vurdering af, om udlændingen kan frihedsberøves.

Udlændinge- og integrationsministeren vil efter mit indlæg redegøre nærmere for opholdspligten i udrejsecentrene.

[Afslutning af samrådsspørgsmål BC, 1. del]

Jeg vil nu give ordet videre til udlændinge- og integrationsministeren.

[Udlændinge- og integrationsministeren vil komme ind på myndighedernes opsyn med afviste asylansøgere, afgørelser om ophold på udrejsecenter, meldepligt, gennemførte stramninger og potentielle nye stramninger, præsentation af indberetningsordningen, og at indberetninger kan påvirke asylansøgere asylsag.]

[Samrådsspørgsmål BD]

Tak for det.

Jeg vil nu besvare samrådsspørgsmål BD.

[Politiets og PETs indsats i forbindelse med indberetninger af radikaliserede asylansøgere]

Der spørges i samrådsspørgsmålet til politiets indsats i forhold til at holde opsyn med udlændinge, der har fået endeligt afslag på asyl i Danmark, og som er indberettet for radikalisering.

Og om jeg agter at stramme op på den eksisterende danske praksis i lyset af det tragiske angreb i Stockholm den 7. april 2017.

Før jeg besvarer spørgsmålet, vil jeg indlede med at sige, at det er begrænset, i hvilket omfang jeg kan redegøre for de arbejdsmetoder, som PET anvender. Det håber jeg på udvalgets forståelse for.

Som udlændinge- og integrationsministeren også var inde på, er arbejdsgangen således, at det er indkvarteringsoperatørerne, som varetager den daglige

drift af udrejsecentre og dermed i første række har ansvaret for at holde opsyn med de udlændinge, som er placeret på centrene.

Og operatørerne indberetter enhver bekymring om radikaliseringsafviste asylansøgere og andre udlændinge uden lovligt ophold i Danmark til det lokale politi.

Politiet videresender enhver indberetning om radikaliseringsafviste asylansøgere til PET med eventuelt øvrige oplysninger om den indberettede, medmindre det er åbenlyst for politiet, at der ikke er grundlag for at gå videre med indberetningen.

Politiet videresender en indberetning om radikaliseringsafviste asylansøgere typisk den samme dag, som de modtager den.

Der gælder en lidt anden ordning, når radikaliseringsafviste asylansøgere opstår på én af kriminalforsorgens institutioner for frihedsberøvede asylansøgere, det vil sige Ellebæk eller Vridsløselille.

I de tilfælde sker indberetningen ikke til det lokale politi, men til Direktoratet for Kriminalforsorgen, der ligesom politiet videresender enhver indberet-

ning til PET, medmindre det er åbenlyst for Direktoratet, at der ikke er grundlag for at gå videre med indberetningen.

Når PET modtager en indberetning om radikaliseringsbekymring, foretager PET hurtigst muligt – som udgangspunkt samme dag som modtagelsen – en indledende farlighedsvurdering af den indberettede.

Herefter bliver indberetningen undersøgt nærmere, og den indberettede person bliver endelig vurderet.

Som jeg startede med at oplyse, kan jeg ikke inden for rammerne af et samråd komme nærmere ind på, hvad PET konkret gør, efter de har foretaget en vurdering af en indberetning.

Når det forholder sig sådan, skyldes det grundlæggende, at vi her taler om de modforanstaltninger, der beskytter os alle sammen.

Dem, der vil os det ondt, skal ikke kunne sammenstykke et billede af PETs arbejdsmetoder og bruge oplysningerne for at undgå f.eks. PETs overvåg-

ning i forbindelse med planlægning af terrorangreb og lignende.

[Stramning af reglerne]

Jeg vil nu vende mig mod den del af spørgsmålet, som vedrører stramning af reglerne på området.

Som udlændinge- og integrationsministeren har redegjort for, så er der allerede gennemført en lang række initiativer og stramninger på området.

Indkvarteringsoperatørerne tager hånd om de afviste asylansøgere i det daglige. Som udlændinge- og integrationsministeren også har været inde på, så er operatørerne meget opmærksomme på radikaliserings tegn og anden farlig adfærd.

PET bistår i den forbindelse med at sikre, at indkvarteringsoperatørerne i videst muligt omfang er i stand til at identificere, indberette og håndtere tegn på radikalisering blandt asylansøgere.

PET gennemførte i juni 2016 i samarbejde med Udlændingestyrelsen og repræsentanter fra politiet uddannelse og opkvalificering af medarbejdere hos al-

le landets asylcentre og kriminalforsorgens institutioner for frihedsberøvede asylansøgere.

Det er vigtigt for PET at være meget opmærksomme og nøje følge enhver udvikling, så de konkrete indsatser, der er behov for, kan iværksættes.

For der er tale om et dynamisk trusselsbillede, som ændrer sig løbende.

Der er således etableret en række procedurer, som sikrer, at de relevante myndigheder reagerer, hvis der blandt asylansøgerne er personer, der udviser tegn på radikaliserings eller anden uacceptabel adfærd.

[Afslutning]

Uanset at myndighederne har stort fokus på området, må vi dog ikke være naive.

Der er generelt en alvorlig terrortrussel mod Danmark, og hverken jeg eller PET kan garantere, at der ikke er afviste asylansøgere – eller for den sags skyld andre – som slipper igennem det net, som myndighederne har lagt ud.

CTA vurderer således i den seneste VTD, at der er personer med intention og kapacitet til at begå terrorangreb i Danmark.

CTA understreger i den forbindelse, at angreb kan finde sted, uden at der på forhånd foreligger efterretningsmæssige indikationer herpå.

Men det er centralt for regeringen, at vi i Danmark har et stærkt værn mod terror, så risikoen minimeres så meget som overhovedet muligt.

Derfor afsatte regeringen bl.a. i 2015 600 mio. kr. pr. år i flerårsaftalen for politiet. Dermed sikrer vi, at Danmark får det hidtil stærkeste værn mod terror.

Derudover skal der ikke herske nogen tvivl om, at myndighederne følger situationen tæt og løbende vurderer, om der skal iværksættes konkrete indsatser.

Tak for ordet.